

10. Vzdělávání se na internetu

Internet, jako zdroj informací a komunikační nástroj, může sloužit také ke vzdělávání. Díky pandemii koronaviru, kvůli které byly zavřené školy, a také ve firmách probíhala školení převážně online, nabyla online výuka v posledních letech mnohem větší důležitosti než v letech předpandemických.

V Česku se v roce 2022 účastnilo **online výuky** 15 % populace starší 16 let. Mezi online výuku byla započítána školní online výuka, pracovní online školení či online kurzy i online kurzy navštěvované pro soukromé účely. Asi není překvapující, že se výuky výrazně více účastnili mladší obyvatelé než ti starší, mezi lidmi ve věku 16–24 let se účastnilo 34 % osob. Velké rozdíly byly také mezi lidmi různého vzdělání, kdy lidé s nižším vzděláním se účastnili online vzdělávání mnohem méně než lidé s vyšším vzděláním. Mezi lidmi se základním nebo středoškolským vzděláním bez maturity byla takových pouze 2 % (jedná se o osoby ve věku 25-64 let). Mezi osobami s vysokoškolským vzděláním se zapojilo do online výuky 38 % osob. Většina online výuky probíhala přes platformy pro videokonference.

Vedle absolvování výuky online lze na internetu nalézt také webové stránky a aplikace určené k jednorázovému nebo neorganizovanému vzdělávání. **Studium výukových materiálů umístěných na internetu** (audio materiály, video materiály, online výukový software či aplikace) prováděli Češi stejně často jako absolvování ucelených online kurzů či účastnění se online výuky. Tyto materiály použilo 15 % osob starších 16 let. Nejvíce si takové stránky či aplikace prohlíželi studenti, a to polovina z nich. Meziročně tento podíl, v případě studentů, klesl přibližně o 20 procentních bodů. To souvisí se zavřením škol v prvních letech pandemie, při kterých naopak došlo k velkému nárůstu vzdělávání online. Před pandemií v roce 2019 používalo online výukové materiály 41 % studentů. Pokud se podíváme na používání výukových materiálů na internetu u osob ve věku 25 až 64 let podle dosaženého vzdělání, vidíme, že zde existují podobně velké rozdíly jako u účasti na online výuce. Mezi osobami se základním vzděláním nebo středoškolským bez maturity se věnovala prohlížení výukových materiálů přístupných na internetu 3 % osob, z vysokoškolsky vzdělaných to bylo plných 33 %.

V mezinárodním srovnání vycházejí Češi v používání výukových materiálů na internetu pod průměrem Evropské unie. Z obyvatel Česka ve věku 16–74 let použilo takový materiál v roce 2021 17 %, v Evropě to bylo průměrně 21 %. Nejvyšších hodnot dosahovalo Finsko, kde výukový online materiál využilo 41 % osob. Pokud bychom se ale zaměřili pouze na věkovou skupinu, která využívá výukový materiál na internetu nejčastěji, což jsou osoby ve věku 16–24 let, pak vidíme, že čeští studenti se nacházejí nad průměrem EU. Celkem 56 % z Čechů v tomto věku uvedlo, že takové materiály ve sledovaných 3 měsících použili. Z celé EU to bylo rovných 50 %. Nejvíce mladých, kteří použili online materiály, se našlo ve Švédsku (78 %) a ve Finsku (75 %), naopak nejméně v Chorvatsku 22 %.

Pokud se zaměříme na **důvody**, kvůli kterým se Češi rozhodli vzdělávat, pak vidíme, že se nejčastěji vzdělávali z pracovních důvodů. Celkem 12 % osob ve věku 16 a více let se vzdělávalo z pracovních důvodů. Ze soukromých důvodů se účastnilo 6 % osob a 5 % se vzdělávalo online v rámci formální výuky.

Nejmladší osoby (ve věku 16–24 let) se nejčastěji vzdělávaly v rámci formální výuky (44 %), osoby ve věku 25-64 let se nejčastěji vzdělávaly v rámci práce. Osoby nad 65 let se nejčastěji vzdělávaly ze soukromých důvodů, i když celkově se tyto osoby vzdělávaly online minimálně.

Osoby s vyšším vzděláním vykazovaly jak více vzdělávání z pracovních důvodů, tak i více vzdělávání ze soukromých důvodů.